

RAPPORT ANG. ÄGANDEFÖRHÅLLANDEN M.M. I HAMNEN

Göteborgs Hamnarbetskontor

Efterson H-kontoret är en stiftelse, fri från offentlig insyn, har det varit svårt att få mer ingående upplysningar om sammansättning, styrelse m.m. Följande fakta finns dock: Göteborgs Hamnarbetskontor tillkom 1908 efter en överenskommelse mellan arbetsmarknadens parter. Kontoret, som drivs i stiftelseform, har enligt stadgarna till ändamål att främja näringslivets intresse av en rationell stuverihantering i Göteborgs hamn och verka för ur social synpunkt tillfredsställande arbetsförhållanden i hamnen. Santliga hamnarbetare är anställda vid kontoret.

Kontorets verksamhet är uppdelad på en administrativ och en driftsavdelning och en i viss utsträckning fristående företagshälsovård. Den anställda personalen utgöres av ca 80 tjänstemän och ca 1000 ordinarie hamnarbetare. Tillkommer ett varierande antal extra arbetare.

Den direkta stuveriverksamheten ombesörjes av fyra till kontoret anslutna stuveriföretag: Skandiaterminalen AB (StA), Göteborgs Stuveri AB, Tor-Line AB samt A.J. Karlsson & Son AB.

I H-kontorets högsta beslutande organ, direktionen, ingår 13 ledamöter. Av dessa representerar 4 redare, 2 skeppsnäklare, 2 i hamnen verkansamma stuveriföretag, 3 varuägare (speditörer), 1 Göteborgs Hamn. De anslutna stuveriföretagen är representerade i kontorets förhandlingsdelegation, företagsnämnd, arbetarskyddskommitté samt i olika samarbetsorgan med myndigheter och organisationer.

Skandiaterminalen AB

Styrelse: Direktörerna Bengt Tengroth (ordf.), Kristian von Sydow (v.ordf.), Ingemar Blomnow, Anders Christensson alla i Göteborg, Torkel Carlsson, Askin, Johan Nordenfalk, Lidingö, Henry Langdal, Stockholm och Sven Ullman (hamndirektör), Göteborg.

Verkst. dir.: Bertil Kvillfors, Göteborg.

Aktiekapital: 5 milj kr. Aktierna ägs av Skandia Holding AB, Göteborgs Frihamns AB, och Varuägarnas Intresse AB. (se nedan)

Bolaget bildades 1967 och 1970 förvärvades Broströns, Transatlantics och C.L. Hansons stuveriföretag och verksamheten vidgades till övriga delar av hamnen.

	1/9-31/12 1967	1/168-31/3 69	69/70	70/71	71/72
Godsomsättning tton	58	355	525	1 622	1 744
Ömsättning mkr	-	-	15.6	63.3	67.0
Antal anställda ^x	32	42	36	143	150
Driftskostnader				59.8	65.3
Bruttoresultat				3.48	1.72
Redovisad vinst				1.398	0.78
Utdelning				-	-

^xkollektivanställda erhålls från Gbg:s H-kontor

Delägare:

Skandia Holding AB äger 50,0% i StA. Skandia Holding AB ägs av Ångfartygs AB Tirfing (Broströnskoncernens moderbolag) 50,0%, Rederi AB Transatlantic 25,0%, Rederi AB Nordstjernen (Johnsonkoncernen) 20,0%, Rederi AB Tor-Line 5,0%.

Göteborgs Frihamns AB äger 25,0% i StA. Gbg:s Frihamns AB ägs till 100% av Gbg:s kommun.

Styrelse: Härje Stenberg (borgmästare) ordf.^{xx} Bengt Tengroth v.ordf.^{xx}, Dan Axel Broström^{xx}, Per Olof Hansson^{xx}, Gösta Brynolf^{xx}, T Christoffersson^{xx}, Åke Olson^{xx}, Åke Linder^{xx}, Tage Nyström^{xx}, Kurt Hugosson.

^{xx}sitter också i Göteborgs Hamnstyrelse

Frihamnsföreståndare och verkst. dir.: Sven Ullman.

Varuägarnas Intresse AB äger 25,0% i StA.

Delägare: AB Banan-Kompaniet (Salénrederierna AB 100%)	8,0%
Eriksbergs Mek. Verkstads AB (Broström 100%)	"
KF, Stockholm	"
Frans A. Sandén AB (Johnssonkoncernen 100%)	"
Stora Kopparbergs Bergslags AB	"
AB Svenska Kullagerfabriken	"
AB Turitz & Co (Nordiska Kompaniet, NK)	"
Uddholms AB	"
AB Volvo	"
Handelsföreningens fullmäktige	4,8%
ASEA	4,0%
ASK-bolagens Ekonomiska Förening u.p.a.	4,0%
ICA	"
Halmsten & Bergvall AB	"
AB Statens Skogsindustrier	"
Billcruds AB	2,4%
AB Bofors	0,8%

De övriga stuveribolagen är så små att uppgifter inte påträffats.

Övrigt:

De till Gbg:s H-kontor knutna stuveribolagen hanterade 1972 4 211 000 ton gods mot 3 895 000 ton 1971, alltså en ökning med 8,1 %.

Antalet arbetstimmar var 1972 2 246 000 mot 2 363 000 1971, dvs. en minskning med 5 %.

Godsomsättningen fördelades med 49,3 % på Skandiahannen och 50,7 % på inre hannen.

60 % av arbetet utfördes av ordinarie hannarbetare.

BILLAGGSRAPPORT ANG. ÄGANDEFÖRHÅLLANDEN M.M. I HALLBEN

Ångfartygs AB Tirring
 Moderbolag i Broströnskoncernen

Styrelse: Skeppsred. Dan-Axel Broström (Of), dir Leif Jansson (vOf) båda i Göteborg, dir Folke Lindberg, Danderyd, kommandörkapten Stig Brons, Stockholm, dir. Bertil Thorburn, fru Kerstin Wijk-Broström, adv. Love Mannheimer, dir:a Stig Danielsson, Sven Häggqvist, Kristian von Sydow (Vd) och Ingemar Blennow (vVd), alla i Göteborg.

Aktiekapital: 144 milj kr.

Koncernens	1967	1968	1969	1970	1971	
årsvinst:	11 572	13051	16 831	13 743	13 118	(tkr)
Moderbolagets						
årsvinst:	10 750	13 177	12 789	14 979	14 500	---
Vinstdisposition						
Utdelning:	9 600	10 080	10 080	12 240	12 240	---
Utdeln i kr/ aktie	8:-	8:40	7:-	8:50	8:50	

Rederi AB Transatlantic

Styrelse: Dir:a Per Carlsson (Of), Lennart Parkfeldt (vOf) båda i Hovås, Gunnar Engellau, Folke Lindskog, Bengt Karlsson, alla i Göteborg, Peter K:son Mark, Billdal, Axel Adlerbert, Hovås.
 Vd: Torkel Carlsson, Askin
 vVd: Jan de Jounge, Hovås

Aktiekapital: 42 milj kr

Årsvinst:	1967	1968	1969	1970	1971	
	2 038	4 382	6 410	2 577	3 971	(tkr)
Vinstdisposition						
Utdelning:	3 365	3 365	3 365	3 365	3 365	---
Utdeln kr/ aktie						
preferens:	5:50	5:50	5:50	5:50	5:50	
stan:	8:-	8:-	8:-	8:-	8:-	

(preferensaktier har vanligen företräde till utdelning framför stanaktierna upp till en viss gräns liksom även förtur vid bolagets likvidation. Preferensaktierna är oftast begränsade, vilket innebär att deras utdelning i motsats till stanaktierna inte kan höjas över en viss gräns).

Transatlantic kontrolleras genom Förvaltnings AB Gece (Gbg) av: Gullan Söderling, Göteborg, (22,4%), Per Carlsson, Hovås (15,1%), Gunnar Engellau, Hovås (15,0%), Rolf Carlsson, Hovås (14,1%), Ann Maria Parkfeldt, Hovås (7,3%), Jane Elisabeth Parkfelt, Hovås (7,3%), Miss Richard Parkfelt, Hovås (7,3%), Lennart Parkfeldt, Hovås (5,2%).

Genom Transatlantics aktieägarande är rederiet väl representerat i storfinansen och vissa av ägarna väl representerade i storföretagens styrelser.

Per Carlsson: Gamlestadens AB Of
 AB Götaverken vOf
 Göteborgs Bogserings-
 och Drednings AB (Räddo Bolaget)
 Investment AB Askon Of
 Intercargo AB
 Linjelast AB Of
 Park Avenue Hotel AB
 Rederi AB Trans-Ex
 Transmark vOf
 Transocean vOf
 Skandinaviska Enskilda Banken
 AB Svenska Godscentraler
 AB Volvo vOf

Folke Lindskog bl.a.: Boliden AB Svenska BP AB
 SKF Of

Gunnar Engellau bl.a.: AB Bacho Of
 AB Bolinder-Munktell vOf
 Skandinaviska Enskilda Banken vOf
 SKF
 Volvo Flygmotor AB Of
 AB Volvo Of

Rederi AB Nordstjernen

Styrelse: Landshövding Allan Nordenstam (Of), Dir:a Bo Ax:son Johnson, Per A Norlin, Gunnar Westerberg, bergsing. Axel Ax:son Johnson (Vd) och fd hovrättsrådet Allan Björklund (vVd) alla i Stockholm.

Aktiekapital: 42 milj kr

Årsvinst:	1967	1968	1969	1970	1971	
	5 124	6 540	3 660	3 661	3 664	t kr
Utdelning:	1 470	1 470	1 470	1 470	1 470	---

Rederiet kontrolleras helt av familjen Ax:son Johnson.

Rederi AB Tor-Line

Tor-Line ingår i Salénkoncernen genom Salénrederierna AB.

Salénrederierna AB

Styrelse: Dir Peder Bondo, fru Dagnar Salén, Dir:a Sture Ödner (Vd), Sven H Salén (vVd), Christer Salén (vVd), Åke Lindbäck (vVd) alla i Stockholm.

Aktiekapital: 15 mkr

Årsvinst:	1967	1968	1969	1970	1971	
	55	15	1 901	2 094	2 606	
Utdelning:	-	-	900	900	-	

Rederiet kontrolleras helt av familjen Salén. Som bekant övergick AB Göta-
verken i Salénrederiernas ägo 1971.

Skandiahavnen

Resultatet av forskningarna map containertrafiken är ännu ganska magert.

Följande finns dock:

Skandiahavnen trafikeras regelbundet av nedanstående containerlinjer:

Skeppningslinje	Destination	Antal seglingar
Atlantic Container Line	Halifax, New York, Baltimore, Portsmouth	2/vecka
Johnson-Scan-Star	Hannar på Nordamerikas västkust	2/vecka
Care Line	Montreal, Quebec	1/vecka
Scan Dutch	Bortre Orienten	3/månad
Scan Austral	Australien	2/månad
Sea Land Service (feeder)	Rotterdam ^x	1-2/vecka
Seatrains Lines	Bremerhaven ^x	1/vecka
IBESCA Container Line (feeder för DART Line)	Antwerpen, Le Havre Bilbao, Southampton	1/vecka
Bore Line	Helsingfors, Hanko	1-2/vecka
Det Bergenske Damp- skibsselskab	Norska och danska hannar	2/vecka
West-Norway-Gothenburg Line	Norska västkusthannar	1/vecka
Bröström Tender Service (feeder)	Gdynia	1/vecka
VSNA-Line	Bremen	2/vecka
Svea-Line/EWL	Hull	3/vecka
Svenska Lloyd	Tilbury(London)	4/vecka
Trans Nordic Line	Rouen, Le Havre	1/vecka
Tor Line	4 linjer till Inningham, Amsterdam, Antwerpen, Felixstowe	

^x Enlast laststill och från Nordamerika.

Ägandeförhållandena är svåra att utreda eftersom det rör sig om s.k. pooler, dvs. samarbete mellan svenska och utländska rederier.

Atlantic Container Line (ACL) ägs bl.a. av Tirfing (ca 50%) och Transatlantic. Även Rederi AB Söya deltar i ACL. Soyarederiet ägs av Skeppsredare Olof Wallenius' äldsbo, Stockholm (55%) och Margareta Wallenius-Kleberg, Lidingö (45%). Wallenius' äldsbo kontrollerar också Wallham AB, Tjörn (50%) tillsammans med Skeppsredare Lars Johansson, Skärham (35,7%) och Sjökapten Bengt Törnqvist, Stockholm (14,3%).

Scanservice, Köpenhamn är en pool med The East Asiatic Co Ltd (EAC), Köpenhamn, Svenska Ostasiatiska Kompaniet (Ägs av Broström) och Wilh. Wilhelmsen, Oslo.

Scan Austral, Oslo ägs av EAC, Köpenhamn, Rederi AB Transatlantic, Göteborg och Wilh. Wilhelmsen, Oslo.

Scan Star, London ägs av EAC, Köpenhamn och Blue Star Line Ltd, London.